

Høringssvar fra HSV til utkast til strategi 2027 – 2032

Invitasjonen med høringsnotatet fra rektor ble delt med alle ansatte på fakultetet. Prosessen med å utarbeide høringssvar fra fakultetet ble først diskutert i fakultetets ledergruppe. Det var relativt kort tid til å gjennomføre denne prosessen, og det har tidligere vært litt ulike ønsker og muligheter for å gi innspill (digitalt/fysisk, skriftlig/muntlig), så ledergruppen besluttet å la det være opp til instituttlederne og administrativ leder å velge hvordan høringsprosessen skulle gjennomføres i sine enheter. Resultatene av innspill og diskusjoner i de forskjellige enhetene ble oppsummert skriftlig av instituttlederne og administrativ leder, og deretter diskutert i fakultetets ledergruppe. Dekan har utformet fakultetets innspill basert på de skriftlige oppsummeringene og diskusjonen i ledergruppen.

1a. Gir utkast til strategi 2027-2032 en tydelig identitet?

Utkast til strategi gir en tydelig identitet, men den kunne vært tydeligere. Noen mener den prøver å favne for mye, og med fordel kunne ha vært tydeligere gjennom å være smalere. Praksisnærhet nevnes som en styrke som burde komme tydeligere fram. Samtidig er det andre som mener den mangler viktige elementer. Identiteten er regionalt forankret, og burde i større grad også vise internasjonale ambisjoner. Den bør i større grad tydeliggjøre den sosiale dimensjonen av samfunnsutfordringene og det brede humanistiske og samfunnsvitenskapelige kunnskapsgrunnlaget som kjennetegner store deler av profesjonsutdanningene.

1b. Gir utkast til strategi 2027-2032 et særpreg ved INN?

Utkast til strategi gir i begrenset grad et særpreg ved INN. Identiteten som beskriver INN, kunne passet på mange andre universiteter også. Særpreget handler om universitetets regional forutsetninger, praksisnærhet, fakultetenes fagområder, bredden i profesjonsutdanninger, tette koblinger til arbeidsliv og offentlige tjenester, og samfunnsdeltakelse.

2a. Er utkast til strategi 2027-2032 utformet på en slik måte at prioriteringer kommer tydelig frem?

Strategiens struktur med fire satsingsområder er oversiktlig og gir et fint rammeverk. De fire satsingsområdene dekker i stor grad alle fakultetenes fagområder. Det er vanskelig å se at noe ikke prioriteres, og hvis alt prioriteres har vi vel strengt talt ikke gjort en prioritering. Hvis vi skal prioritere, burde satsingsområdene vært mer spisset. Strategien kunne i større grad løfte frem områder INN er spesielt sterke på og hvor INN kan ta en større posisjon internasjonalt. En måte å prioritere på kan også være å prioritere på bakgrunn av prestasjoner eller måloppnåelse. Det krever i så fall at vi er tydelige både på mål, indikatorer, og hva som regnes for høy måloppnåelse. Prioritering på bakgrunn av måloppnåelse forutsetter ambisiøse mål – lave mål medfører ingen prioritering.

Vi savner at helseberedskap kommer tydeligere fram i området *Beredskap, samfunnssikkerhet og robuste lokalsamfunn*. Pandemi og folkehelse er nevnt, men helseberedskap favner mer og er utvilsomt en viktig del av dette satsningsområdet. Det finnes bl.a. stortingsmelding om helseberedskap (5; 2023–2024) og nasjonal helseberedskapsplan. Eksempler på andre viktige tema som inngår i helseberedskapen er psykososiale tiltak ved kriser, ulykker og katastrofer,

sivilt-militært helsesamarbeid, helse- og omsorgsberedskap i kommunene, samt helse og prestasjoner til utrykningspersonell, militært personell, og helse- og sosialpersonell.

Når det gjelder området *Helse, livskvalitet og forebygging* er vi redd for at kjerneområder innenfor helsevitenskap, f.eks. knyttet til profesjonsutdanninger som sykepleie, tannpleie, vernepleie, bioingeniør, og fysioterapi, blir fullstendig overskygget i forsøket på brede ut satsningsområdet. Vi er enige i at én-helse-perspektivet er viktig, men når fagområder i randsonen skal ramses opp så gir det inntrykk av at det er randsonerområdene som skal prioriteres og ikke kjerneområdene. Den éne setningen som omtaler helseforskning sier at «INN skal særlig bidra til å drive forskning og kunnskapsutvikling som styrker helhetlige helseløsninger, inkludert koblingen mellom folkehelse, dyrehelse, plantehelse, matsikkerhet og miljø». Folkehelse er viktig, men det er bare ett av mange fagområder innen helse- og sosialvitenskap. De fire andre områdene som nevnes i strategien når det gjelder forskning og helse, «dyrehelse, plantehelse, matsikkerhet og miljø», er mer perifere og ikke kjerneområder innen helse. Vi forstår ønsket om å tydeliggjøre bredden for satsningsområdet, men da blir det enda viktigere å tydeliggjøre kjernen. Det kan gjøres ved å nevne fagområdene som representeres av hver av RETHOS-utdanningene med navn. Det er ellers bedre å begrense seg til begrepet helse, i stedet for å sette helse sammen med andre begreper (f.eks. dyrehelse). Mange kan argumentere for at deres forskning er relevant for helse. Dermed gir ikke begrepet helse grunnlag for en ytterligere spissing og prioritering. Men når strategien sier at INN særlig skal bidra til å drive forskning på plantehelse, og ikke nevner sykepleie en eneste gang, angir strategien en feil retning og prioritering innenfor helseområdet. Folkehelse er et viktig område i seg selv, men det er rart at folkehelse nevnes ganske mange ganger i strategien når andre helsevitenskapelige områder ikke nevnes. Det kan virke som om folkehelse blir brukt som en motvekt til begreper som dyrehelse og plantehelse. Det vil vi i så fall advare mot. Folkehelse er et viktig fagområde, men begrepet har en klart avgrenset betydning og det dekker absolutt ikke hele området «menneskers helse».

Vi savner det sosialvitenskapelige perspektivet i satsningsområdene. Området *Beredskap, samfunnssikkerhet og robuste lokalsamfunn* burde også inkludere tema som sårbare grupper, sosial ulikhet, samfunnsdeltakelse og demokratiske rom, betydningen av sterke sosiale fellesskap og arbeidet med unge menneskers holdninger, kritisk tenkning og ytringsfrihet. *Helse, livskvalitet og forebygging* burde også inkludere tema som levekår, sosiale nettverk og fellesskapsorientert forebygging. *Grønn omstilling og verdiskaping* burde inkludere tema som grønt sosialt arbeid, sosial bærekraft og veiledning i omstillingsprosesser.

2b. Er utkast til strategi 2027-2032 fremtidsrettet?

Utkastet til strategi er fremtidsrettet i den forstand at det retter seg mot viktige samfunnsutfordringer. Framtiden er usikker, og hvis strategien skal være fremtidsrettet bør den i større grad omhandle hvordan universitetet generelt og fagmiljøene spesielt skal være endringsdyktige.

3. Fremstår INN gjennom utkast til strategi 2027-2032 som et attraktivt universitet for ens og fremtidige studenter, ansatte, samarbeidspartnere osv.?

Strategien bruker ikke mye plass på studenter. De er kun omtalt i noen linjer under ett av fem prinsipper i kapittel 1.3., og under ett av tre målområder i kapittel 3.2. Når studenter omtales i

såpass liten grad i strategien, så gir ikke strategien inntrykk av at INN bryr seg mye om studenter. INN har potensiale til å være et attraktivt universitet for studenter, bl.a. ved å ha små studentmiljø som gjør det lettere å bli kjent, nærhet til ansatte, praksisnær læring, kobling til samfunns- og arbeidsliv, samt småbyomgivelser med både byliv og friluftsliv. Strategien er heller ikke tydelig på hvorfor vi er attraktive for digitale studenter. Digitale studenter er en utfordring for levende studiesteder – hvordan løser vi den motsetningen når vi ønsker begge deler?

Strategien oppleves som mer relevant for ansatte. INN framstår som attraktivt for ansatte fordi ansatte gis mulighet for egen utvikling og påvirke utviklingen av fagmiljøet sitt. Nærhet til praksisfeltet og studenter er også viktig for ansatte. Det er motiverende å bidra til utviklingen av praksisfeltet og unge mennesker. Vi har viktige fag og utdanninger som vi kan være stolte av. INN er viktig for regionen, og vi bidrar til både faglig utvikling og regionens utvikling. Det er spennende å være på en arbeidsplass med kollegaer som representerer en stor faglig bredde. I strategien virker dette imidlertid litt overfladisk og kunne med fordel vært mer konkret. F.eks. hva gjør INN konkret for at ansatte skal utvikle seg? Attraktiviteten kan også styrkes ved å synliggjøre INNs forpliktelse til demokrati, ytringsfrihet og kritisk tenkning. Den økonomiske situasjonen er ikke en del av strategien, men strategien leses med den vanskelige økonomien som bakteppe, og da er det mer usikkert hvor attraktiv INN er for ansatte.

Det er usikkert om INN framstår som attraktivt for samarbeidspartnere. Bredden i fagporteføljen kan være attraktivt for noen. Det samme gjelder den regionale forankringen. Når vi ikke er tydelig på de faglige spissene våre, hvor vi er på internasjonalt nivå, framstår vi lite ambisiøse. Vi må støtte opp påstandene våre, om hva vi virkelig er gode på, med tiltak/aktiviteter og nøkkelindikatorer. Vi kan også skille oss fra store, tunge, etablerte universiteter gjennom positiv innstilling til samarbeid, fleksibilitet, og tilpasning/skreddersøm. Det gjelder både forskning og utdanning.

4. Svarer utkast til strategi 2027-2032 på viktige samfunnsutfordringer på områder der INN har et fortrinn/styrke/mulighetsrom?

Utkastet til strategi svarer på viktige samfunnsutfordringer, men det er mer uklart hvordan de knyttes til INNs fortrinn, styrke eller mulighetsrom. Strategien framhever ikke INNs styrker i tilstrekkelig grad – den legger mer vekt på å nevne så mange som mulig. Vi har en regional forankring, men strategien burde trekke fram hvilke regionale fortrinn vi har, som andre ikke har. Noen samfunnsutfordringer, hvor INN har en styrke innen sosialvitenskap praksisnær kunnskapsutvikling og profesjonsutdanning, som kunne komme bedre fram i strategien er 1) utenforskap, sosial ulikhet og marginalisering, 2) inkluderende fellesskap og sosialt samhold i befolkningen som grunnlag for beredskap og samfunnssikkerhet, 3) kritisk tenkning og demokratisk kompetanse, og 4) sosial bærekraft i møte med klima- og naturkrisen.

5. Har du/dere andre forslag til visjon, verdier, kjennetegn, satsingsområder og målområder for INN?

Visjonen

Koblingen mellom INN som akademisk institusjon og praksisfeltets (samfunns- og arbeidsliv) utfordringer kunne vært enda tydeligere i visjonen. Nærhet er nevnt som verdi, men det kunne også være en del av visjonen. Vi savner mer om forskning, forskningskultur og sammenheng

forskning og undervisning. Vi foreslår å inkludere perspektiver knyttet til demokrati, kritisk tenkning, sosial bærekraft, medvirkning og deltakelse, sterke fellesskap, inkludering og rettferdighet. Det er rart at helse- og sosialvitenskap ikke nevnes i teksten under visjonen, når fagområdene til andre fakulteter nevnes generelt eller mer spesifikt.

Satsningsområder og målområder

Disse delene av strategien framstår som uavhengige av hverandre. Strategien burde være tydeligere på hva som skal være sammenhengen mellom satsningsområder og målområder.

Generelt

Detaljeringsgraden er ganske ulik på forskjellige steder i strategidokumentet. Det virker litt tilfeldig, og det er viktig å være bevisst på hva man ønsker å oppnå og hva som kan bli konsekvensen ved å bruke generelle begreper eller spesifikke eksempler. Det er uttrykt ønske om å gjøre prioriteringer. Det kan man gjøre ved å velge bort temaer på overordnet nivå eller å velge en smalere retning innenfor et overordnet tema. Når noe nevnes, enten generelt eller spesifikt, oppfattes det som å være prioritert. Dermed blir det som ikke nevnes oppfattet som ikke å være prioritert. Hvis det ikke ligger noen intensjon om prioritering av et spesifikt tema framfor andre, bør strategien begrense seg til å omtale det generelle nivået. Som tidligere nevnt i dette høringssvaret, mener vi det gir helt feil retning med tanke på prioritering når satsningsområdet *Helse, livskvalitet og forebygging* trekker fram dyrehelse og plantehelse, og ikke sykepleie eller vernepleie. Dette kan være et generelt problem med strategien og ikke bare når det gjelder dette ene satsningsområdet.

26. januar 2026

Inge Brechan, dekan